

บทที่ 4

ผลการศึกษาความคิดเห็นผู้ชมรายการภูมิปัญญาไทย

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้ชมรายการภูมิปัญญาไทยในด้านกระบวนการผลิต รายการและความคิดเห็นทางด้านวัฒนธรรม สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากร

ตารางที่ 1 ลักษณะทางประชากร

ลักษณะทางประชากร	จำนวน/คน N=100	%
เพศ		
ชาย	45	45
หญิง	55	55
รวม	100	100
อายุ	N=100	
16-25 ปี	60	60
26-35 ปี	31	31
36 ปี ขึ้นไป	9	9
รวม	100	100
ระดับการศึกษา	N=100	
ต่ำกว่าปริญญาตรี	17	17
ปริญญาตรี	74	74
สูงกว่าปริญญาตรี	9	9
รวม	100	100
อาชีพ	N=100	
เอกชน	54	54
นักเรียน-นักศึกษา	36	36
ข้าราชการ	6	6
รัฐวิสาหกิจ	2	2
อื่นๆ แม่บ้าน	1	1
กิจการส่วนตัว	1	1
รวม	100	100

จากการศึกษาพบว่าประชากรผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นชาย 45 คน และ หญิง 55 คน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 16-25 ปี มี 60 คน รองลงมาคืออายุ 26-35 ปี มี 31 คน และอายุมากกว่า 36 ปีขึ้นไปมี 9 คน ซึ่งผู้ตอบมีระดับการศึกษาในชั้นต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 17 คน ระดับปริญญาตรี 74 คน และสูงกว่าปริญญาตรี 9 คน และสำหรับอาชีพนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเป็นพนักงานในบริษัทเอกชนจำนวน 54 คน รองลงมาคือนักเรียนและนักศึกษา 36 คน ข้าราชการ 6 คน รัฐวิสาหกิจ 2 คน และประกอบอาชีพอื่นๆจำนวน 2 คนคือ เป็นแม่บ้าน และประกอบกิจการส่วนตัว

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ

ตารางที่ 2 สื่อที่เปิดรับ

สื่อที่เปิดรับ	จำนวน/คน N=100	%
โทรทัศน์	100	35.47
วิทยุ	93	32.97
หนังสือพิมพ์	89	31.56
รวม	282 *	100

* หมายถึง ผู้ตอบตอบมากกว่า 1 คำตอบ

ในส่วนของพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ นั้น มีผู้ตอบมากกว่า 1 คำตอบ กล่าวคือ มีผู้ที่ชมรายการโทรทัศน์ 100 คน ฟังรายการวิทยุ 93 คนและอ่านหนังสือพิมพ์ 89 คน (ตารางที่ 1) และจากการศึกษาจะเห็นได้ว่า สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่ผู้ตอบแบบสอบถามเปิดรับมากที่สุด อาจเป็นเพราะลักษณะทางธรรมชาติของสื่อที่ให้ทั้งภาพและเสียง จึงดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้มากกว่าสื่ออื่นๆ รองลงมาเปิดรับสื่อวิทยุและหนังสือพิมพ์ตามลำดับ

ตารางที่ 3 การเปิดรับสื่อโทรทัศน์

การเปิดรับสื่อโทรทัศน์	จำนวน/คน N=100	%
สถานีโทรทัศน์ที่เปิดชมมากที่สุด		
ช่อง 3	35	35
ช่อง 5	9	9
ช่อง 7	51	51
ช่อง 9	5	5
ช่อง 11	-	-
รวม	100	100
ความถี่ในการชมรายการ TV		
	N=100	
น้อยกว่า 3 ชั่วโมงต่อวัน	34	34
3 - 5 ชั่วโมงต่อวัน	48	48
มากกว่า 5 ชั่วโมงต่อวัน	18	18
รวม	100	100
ช่วงเวลาที่ชมรายการ TV		
	N=100	
เวลา 06.00-12.00น.	8	6.35
เวลา 12.00-18.00น.	8	6.35
เวลา 18.00-22.00น.	70	55.5
ตั้งแต่เวลา 22.00น.ขึ้นไป	40	31.8
รวม	126 *	100

*หมายเหตุ ผู้ตอบตอบมากกว่า 1 คำตอบ

จากการศึกษาพบว่าสถานีโทรทัศน์ที่ผู้ชมชอบชมมากที่สุดคือ ช่อง 7 มีจำนวน 51 คน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่า ช่อง 7 มีรายการที่หลากหลาย มีการประชาสัมพันธ์รายการที่สม่ำเสมอ และมีระบบการถ่ายทอดสัญญาณผ่านดาวเทียมที่ทันสมัย ทำให้เข้าถึงผู้ชมได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ ช่อง 3 ช่อง 5 และช่อง 9 ตามลำดับ ส่วนช่อง 11 ไม่มีผู้ชมเลย

ในด้านความถี่ของเวลาการชมรายการโทรทัศน์พบว่าผู้ชม 48 คน ใช้เวลา 3-5 ชั่วโมงต่อวัน รองลงมาจำนวน 34 คน ชมน้อยกว่า 3 ชั่วโมงต่อวัน และ 18 คนชมมากกว่า 5 ชั่วโมงต่อวัน และสำหรับเวลาที่ชมมีผู้ที่ชมมากกว่า 1 ช่วงเวลา ซึ่งเวลาที่ส่วนใหญ่ชมจะอยู่ในช่วงเวลา 18.00-22.00น. คิดเป็นจำนวน 70 คน ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าช่วงเวลาดังกล่าวเป็นเวลาที่ผู้ชมส่วนใหญ่ใช้เวลาอยู่กับครอบครัว และใช้การชมรายการโทรทัศน์เป็นกิจกรรมที่ทำร่วมกัน และอาจเป็นไปได้ว่าช่วงเวลาดังกล่าวสถานีต่าง ๆ นำเสนอรายการที่น่าสนใจเช่น รายการข่าว รายการละครหลังข่าว รายการเกมโชว์ และรายการวาไรตี้โชว์ เป็นต้น รองลงมาคือ ช่วงหลัง 22.00น. จำนวน 40 คน ส่วนในช่วง 06.00-12.00น. และ 12.00-18.00น. มีจำนวนผู้ชมเท่ากันคือ 8 คน (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 4 ประเภทของรายการโทรทัศน์ที่ชอบชม

ประเภทของรายการโทรทัศน์ที่ชอบชม	จำนวน/คน N=100	%
รายการข่าว	66	18.59
รายการกีฬา	61	17.18
รายการวาไรตี้โชว์	50	14.08
รายการเพลง	42	11.83
รายการละคร	42	11.83
รายการเกมโชว์	34	9.57
รายการทอล์คโชว์	31	8.73
รายการสารคดี	29	8.16
รวม	355 *	100

*หมายเหตุ ผู้ตอบมากกว่า 1 คำตอบ

เมื่อศึกษาถึงประเภทของรายการโทรทัศน์ที่ชอบชม มีผู้ตอบมากกว่า 1 รายการ และจากการศึกษาพบว่าประเภทของรายการที่มีผู้ชมติดตามชมมากที่สุด คือ รายการข่าว 66 คน รองลงมาคือ รายการกีฬา 61 คน รายการวาไรตี้โชว์ 50 คน รายการเพลง 42 คน รายการละคร 42 คน รายการเกมโชว์ 34 คน รายการทอล์คโชว์ 31 คน และรายการสารคดี 29 คน ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่าการติดตามข่าวสารบ้านเมืองเป็นความจำเป็นในการดำเนินชีวิต ประกอบกับปัจจุบันรายการข่าว ได้พัฒนารูปแบบการนำเสนอให้น่าสนใจมากขึ้นโดยมีรายการสั้นๆ เช่น รายการวิเคราะห์ข่าว รายการสารคดี และช่วงข่าวบันเทิงสอดแทรกอยู่ในรายการหลัก ทำให้การชมข่าวไม่น่าเบื่อเหมือนแต่ก่อน ประกอบกับลีลาการนำเสนอของผู้ประกาศข่าวแต่ละช่องก็มีการพัฒนาให้น่าติดตามมากขึ้น ส่วนรายการอื่นๆเช่นรายการกีฬา รายการวาไรตี้โชว์ รายการเกมโชว์ รายการทอล์คโชว์ รายการเพลง รายการละครหลังข่าว และรายการสารคดี ก็ได้รับความนิยมจากผู้ชมในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน สำหรับรายการสารคดีที่ได้รับความนิยมน้อยนั้น อาจเป็นเพราะลักษณะของรายการสารคดีที่เนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นสาระความรู้ในเรื่องต่างๆ แม้ว่าจะได้นำเสนอในรูปแบบที่น่าสนใจแล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้มากเท่ากับรายการบันเทิงประเภทอื่นๆ (ตารางที่4)

ตารางที่ 5 เหตุผลที่เลือกชมรายการช่องต่างๆ

เหตุผลที่เลือกชมรายการช่องต่างๆ	จำนวน/คน N=100	%
มีรายการที่ชื่นชอบ	79	56.02
ไม่มีอุปสรรคในการชม	42	29.78
ดูตามบุคคลอื่นในบ้าน	20	14.20
รวม	141 *	100

* หมายเหตุ ผู้ตอบตอบมากกว่า 1 คำตอบ

จากการศึกษาถึงเหตุผลที่เลือกชมรายการช่องต่างๆ มีผู้ตอบมากกว่า 1 เหตุผลแตกต่างกันไป และเหตุผลที่ผู้ชมเลือกชมรายการโทรทัศน์จากสถานีต่างๆ เพราะว่ามีรายการที่ชื่นชอบมากที่สุดคือ 79 คน ไม่มีอุปสรรคในการชมรายการเช่น ไม่มีคลื่นรบกวน 42 คน และดูตามบุคคลอื่นในบ้าน 20 คน (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 6 รายการสารคดีเชิงวัฒนธรรมที่ผู้ตอบนึกถึง

รายการสารคดีเชิงวัฒนธรรมที่นึกถึง	จำนวน/คน N=100	%
รายการจดหมายเหตุกรุงศรี	65	30.95
รายการระจกหักดำน	58	27.6
รายการชีพจรลงเท้า	42	20.0
รายการรอยไทย	35	16.7
รายการภูมิปัญญาไทย	10	4.75
รวม	210 *	100

* หมายเหตุ ผู้ตอบตอบมากกว่า 1 คำตอบ

จากการศึกษารายการสารคดีเชิงวัฒนธรรมที่ผู้ชมนึกถึง มีผู้ตอบมากกว่า 1 รายการและพบว่า รายการสารคดีเชิงวัฒนธรรมที่ผู้ชมนึกถึงมากที่สุด คือ รายการจดหมายเหตุกรุงศรี 65 คน รองลงมาคือรายการระจกหักดำน 58 คน รายการชีพจรลงเท้า 42 คน รายการรอยไทย 35 คน และรายการภูมิปัญญาไทย 10 คน (ตารางที่ 6) อาจเป็นไปได้ว่า 3 รายการแรกออกอากาศทางช่อง 7 ซึ่งจากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าช่อง 7 เป็นสถานีที่ผู้ชมเปิดชมมากที่สุด (ในตารางที่ 3) โดยเฉพาะรายการจดหมายเหตุกรุงศรีที่ออกอากาศในช่วงรายการข่าวซึ่งจากการศึกษาพบว่าเป็นรายการที่ผู้ชมนิยมมากที่สุด (ในตารางที่ 4) จึงเป็นไปได้ที่รายการจดหมายเหตุกรุงศรีจะเป็นรายการสารคดีเชิงวัฒนธรรมที่ผู้ชมนึกถึงเป็นอันดับ 1

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อรายการภูมิปัญญาไทย
 ตารางที่ 7 การเปิดรับชมรายการภูมิปัญญาไทย

การเปิดรับชมรายการภูมิปัญญาไทย	จำนวน/คน N=100	%
การชมรายการภูมิปัญญาไทย		
ชม	10	10
ไม่ชม	90	90
รวม	100	100
ความจำเรื่องสถานี วัน และเวลาออกอากาศรายการภูมิปัญญาไทย		
จำได้	1	10
จำไม่ได้	9	90
รวม	10	100
ความถี่ในการชมรายการภูมิปัญญาไทย		
ชม 5 วันต่อสัปดาห์	-	-
ชม 2-4 วันต่อสัปดาห์	3	30
ชมน้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์	7	70
รวม	10	100

จากการศึกษาการเปิดรับชมรายการภูมิปัญญาไทยพบว่า มีผู้ชมที่ชมรายการภูมิปัญญาไทยเพียง 10 คนเท่านั้นจากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ในส่วนของผู้ชมรายการที่จำได้ว่ารายการภูมิปัญญาไทยออกอากาศทางช่อง 9 อ.ส.ม.ท. เวลาประมาณ 21.00น. ทุกวันจันทร์ - ศุกร์ มีจำนวน 1 คน และจำเวลาที่ออกอากาศไม่ได้ 9 คน

ด้านความถี่ในการชมพบว่า ผู้ชมส่วนใหญ่ชมรายการภูมิปัญญาไทยน้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์มีจำนวน 7 คน ชม 2- 4 วันต่อสัปดาห์มีจำนวน 3 คน และเป็นที่น่าสนใจว่า ไม่มีผู้ชมคนใดชมรายการนี้ทุกวันที่ออกอากาศ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของผู้ชมต่อกระบวนการผลิตรายการภูมิปัญญาไทย

ความคิดเห็นของผู้ชมต่อกระบวนการผลิตรายการภูมิปัญญาไทย	จำนวน/คน N=10	%
เนื้อหาของรายการ		
เหมาะสมดีแล้ว	8	80
ควรปรับปรุง	2	20
รวม	10	100
น้ำเสียงและลีลาการบรรยายเนื้อหา	N=10	
เหมาะสมดีแล้ว	10	100
ควรปรับปรุง	-	-
รวม	10	100
ดนตรีประกอบเนื้อหารายการ	N=10	
เหมาะสมดีแล้ว	10	100
ควรปรับปรุง	-	-
รวม	10	100
ภาพและเพลงไตเติ้ลประจำรายการ	N=10	
เหมาะสมดีแล้ว	10	100
ควรปรับปรุง	-	-
รวม	10	100
รูปแบบการนำเสนอรายการ	N=10	
เหมาะสมดีแล้ว	10	100
ควรปรับปรุง	-	-
รวม	10	100
ความสอดคล้องกันของภาพและเสียง	N=10	
เหมาะสมดีแล้ว	9	90
ควรปรับปรุง	1	10
รวม	10	100
ความยาวของรายการ	N=10	
เหมาะสมดีแล้ว	10	100
ควรปรับปรุง	-	-
รวม	10	100
วันและเวลาออกอากาศ	N=10	
เหมาะสมดีแล้ว	9	90
ควรปรับปรุง	1	10
รวม	10	100

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้ชมในด้านกระบวนการผลิตรายการวิทยุ
ไทยพบว่า (ตารางที่ 8)

เนื้อหาของรายการ ผู้ชมจำนวน 8 คน เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว และ 2 คนเห็นว่าควรปรับปรุงเนื้อหาให้กระชับ ถูกต้อง แม่นยำ ซึ่งบางครั้งเนื้อหาของรายการในบางตอนไปขัดแย้งกับรายการอื่น ทำให้ผู้ชมเกิดความสับสนในข้อเท็จจริง แต่ทั้งนี้ผู้ที่แสดงความคิดเห็นด้านเนื้อหาของรายการก็ไม่ได้ระบุว่าเนื้อหาของรายการในตอนใดที่ผิดพลาด แต่ได้กล่าวโดยรวมว่าควรปรับปรุงด้านความถูกต้องของเนื้อหาให้มากขึ้น

ความสอดคล้องกันของภาพและเสียง ผู้ชมจำนวน 9 คน เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว มี 1 คนที่เห็นว่าควรปรับปรุง โดยให้ทัศนะว่าการนำเสนอภาพและเสียงบางครั้งยังไม่สอดคล้องกัน ทำให้ขาดรรถรสในการชมรายการ

วันและเวลาออกอากาศ ผู้ชมจำนวน 9 คน เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว มี 1 คน ที่เห็นว่าควรปรับปรุง กล่าวคือช่วงเวลาประมาณ 21.00น. สถานีอื่น ๆ มักเสนอรายการละครกันแล้ว ซึ่งผู้ชมส่วนใหญ่ให้ความสนใจมากกว่าที่จะคอยติดตามชมรายการสารคดี จึงได้แสดงทัศนะว่าควรเปลี่ยนเวลาออกอากาศให้ไปอยู่ในช่วงรายการข่าว หรือในช่วงอื่นที่ไม่มีรายการประเภทบันเทิงมาดึงดูดความสนใจ

ในด้านของน้ำเสียงและลีลาการบรรยายเนื้อหา ดนตรีประกอบเนื้อหา รายการภาพและเพลงไตเติ้ลประจำรายการ รูปแบบการนำเสนอรายการ และความยาวของรายการ ผู้ชมรายการภูมิปัญญาไทยทุกคนเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว

ชำนาญ หอสมุด

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นด้านวัฒนธรรมของผู้ชมรายการภูมิปัญญาไทย

ความคิดเห็นด้านวัฒนธรรม	เห็นด้วย	%	ไม่เห็นด้วย	%	รวม	%
ศิลปวัฒนธรรมของไทยมีความสำคัญและมีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์	10	100	-	-	10	100
หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนควรรณรงค์ให้คนไทยอนุรักษ์วัฒนธรรมมากขึ้น	10	100	-	-	10	100
วัฒนธรรมของคนโบราณเป็นเรื่องเก่าคร่ำครึไม่ทันสมัย	1	10	9	90	10	100
ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของไทยมีเอกลักษณ์ยากที่ชาติใดจะเสมอเหมือน	10	100	-	-	10	100
รู้สึกห่วงแหนและอยากถ่ายทอดความอมตะของวัฒนธรรมไทยแก่ชนรุ่นหลัง	10	100	-	-	10	100
วัฒนธรรมเก่า ๆ บางอย่างไม่สามารถดำเนินควบคู่ไปกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้	1	10	9	90	10	100
สื่อโทรทัศน์สามารถทำให้ผู้ชมตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมไทยได้	10	100	-	-	10	100
วัฒนธรรมโบราณไม่สามารถบ่งบอกความเจริญก้าวหน้าของประเทศได้	-	-	10	100	10	100
รายการภูมิปัญญาไทยเป็นรายการที่ถ่ายทอดความชาญฉลาดของคนไทยสมัยก่อนได้อย่างดีเยี่ยม	8	80	2	20	10	100
เป็นโอกาสที่ดีของท่านที่รายการภูมิปัญญาไทยได้นำความมหัศจรรย์ในฝีมือของคนไทยที่นับวันยิ่งหายากมาให้ชม	10	100	-	-	10	100

จากการศึกษาความคิดเห็นด้านวัฒนธรรมของผู้ที่ชมรายการภูมิปัญญาไทย ผู้ชมส่วนใหญ่ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทยไปในเชิงบวก กล่าวคือผู้ชมทุกท่าน (จำนวน 10 คน) เห็นด้วยว่าศิลปวัฒนธรรมของไทยมีความสำคัญและมีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์ ซึ่งหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนควรช่วยกันรณรงค์ให้คนไทยอนุรักษ์วัฒนธรรมมากขึ้น อีกทั้งยังรู้สึกห่วงแหนและอยากถ่ายทอดความอมตะของวัฒนธรรมไทยแก่ชนรุ่นหลัง และเห็นด้วยว่าศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของไทยมีเอกลักษณ์ยากที่ชาติใดจะเหมือน ซึ่งสื่อโทรทัศน์ สามารถทำให้ผู้ชมตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมไทยได้ และนับว่าเป็นโอกาสที่ดีที่รายการภูมิปัญญาไทยได้นำความมหัศจรรย์ในฝีมือของคนไทยที่นับวันยิ่งหายากมานำเสนอ สำหรับความเห็นที่ว่า รายการภูมิปัญญาไทย เป็นรายการที่ถ่ายทอดความชาญฉลาดของคนไทยสมัยก่อนได้อย่างดีเยี่ยมหรือไม่

นั้น มีผู้ชม 2 คนที่ไม่เห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่าไม่ได้เป็นผู้ที่ชมรายการภูมิปัญญาไทยเป็นประจำทุกวัน ซึ่งในบางครั้งรายการอาจจะมียกข้อบกพร่องบ้าง

นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคน (จำนวน 10 คน) ยังได้แสดงความไม่เห็นด้วยกับความคิดที่ว่า วัฒนธรรมโบราณไม่สามารถบอกความเจริญก้าวหน้าของประเทศ เพราะชาติที่เจริญแล้วย่อมมีการสังสรรค์วัฒนธรรมมานาน และสำหรับความคิดที่ว่าวัฒนธรรมเก่าๆ บางอย่างไม่สามารถดำเนินควบคู่ไปกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้นั้น มีผู้ตอบ 1 คนที่เห็นด้วยโดยให้เหตุผลว่า ยุคสมัยที่เปลี่ยนไปนั้นย่อมมีสิ่งใหม่ๆ เกิดขึ้น ซึ่งมนุษย์ก็ต้องเลือกในสิ่งที่ดีที่สุดในการดำเนินชีวิตในบางครั้งจึงอาจต้องละทิ้งวัฒนธรรมเก่าๆ บางอย่างไปบ้าง ส่วนอีก 9 คนไม่เห็นด้วยกับความคิดดังกล่าว และความคิดที่ว่าวัฒนธรรมของคนโบราณเป็นเรื่องเก่าคร่ำครึไม่ทันสมัย ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 9 คนไม่เห็นด้วย แต่มี 1 คนที่เห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่าไม่ทันสมัยในบางกรณีเท่านั้น แต่ทั้งนี้ก็ได้ยกตัวอย่างแต่อย่างใด (ตารางที่ 9)

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการสัมภาษณ์ ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นว่า แม้ว่าจะมีการรณรงค์ให้ร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรมมาเพียงใด ก็ยังไม่สามารถต้านกระแสของวัฒนธรรมตะวันตกที่เข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมากได้ แต่ก็ยังเป็นสิ่งที่ดีที่สื่อมวลชนแขนงต่างๆ ให้การสนับสนุนการรณรงค์ดังกล่าว แต่การนำเสนอบางเรื่องราวที่ห่างไกลตัวผู้ชมมากๆ อาจทำให้ได้รับความสนใจน้อย เพราะโดยธรรมชาติแล้วคนเราจะให้ความสำคัญกับสิ่งที่ใกล้ตัวที่มีผลกระทบต่อตนเอง ดังนั้นจึงควรปรับปรุงการนำเสนอให้เข้ากับยุคสมัย อาจทำให้เข้าถึงผู้ชมได้ง่ายขึ้น

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้ชมรายการภูมิปัญญาไทย ในครั้งนี้ อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า รายการภูมิปัญญาไทยเป็นรายการสารคดีเชิงวัฒนธรรมรายการหนึ่งที่มีความสำคัญในการร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย แต่ยังไม่สามารถเข้าถึงผู้ชมได้อย่างทั่วถึง หากมีการเปลี่ยนแปลงเวลาออกอากาศและรูปแบบการนำเสนอให้น่าสนใจ ก็อาจทำให้มีผู้ชมติดตามชมรายการมากขึ้น อย่างไรก็ตามการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษากับผู้ชมเฉพาะกลุ่มเท่านั้น จึงยังไม่สามารถนำไปเป็นตัวแทนความคิดเห็นของผู้ชมทั่วประเทศได้ แต่อาจเป็นการจุดประกายให้ผู้ผลิตรายการภูมิปัญญาไทย ได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของผู้ชมรายการ เพื่อนำไปปรับปรุงคุณภาพของรายการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ชมต่อไป

แบบสอบถามความคิดเห็นผู้ชมรายการภูมิปัญญาไทย

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ต้องการ

ส่วนที่ 1

- เพศ ชาย หญิง
- อายุ _____ ปี (โปรดระบุ)
- ระดับการศึกษา _____
- อาชีพ นักเรียน - นักศึกษา ข้าราชการ
 เอกชน รัฐวิสาหกิจ
 อื่นๆ (โปรดระบุ) _____

ส่วนที่ 2

1. ท่านเปิดรับสื่อใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์

ถ้าท่านไม่ชมรายการโทรทัศน์เลข กรุณาค้นแบบสอบถาม ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

2. ท่านชมรายการโทรทัศน์ทางช่องใดมากที่สุด (ตอบเพียงข้อเดียว)

- ช่อง 3 ช่อง 5 ช่อง 7 ช่อง 9 ช่อง 11

เพราะเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ดูตามบุคคลอื่นในบ้าน มีรายการที่ท่านชื่นชอบ
 ไม่มีอุปสรรคในการชม ภาพคมชัด ไม่มีคลื่นรบกวน
 อื่นๆ (โปรดระบุ) _____

3. ท่านชมรายการโทรทัศน์วันละกี่ชั่วโมง

- น้อยกว่า 3 ชั่วโมง
 3 - 5 ชั่วโมง
 มากกว่า 5 ชั่วโมง

4. ท่านชมรายการโทรทัศน์ในเวลาใดบ้าง

- 06.00 - 12.00 12.00 - 18.00
 18.00 - 22.00 22.00 น. ขึ้นไป

5. ท่านชอบชมรายการโทรทัศน์ประเภทใดมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- รายการข่าว รายการเพลง รายการเกมโชว์
 รายการละคร รายการสารคดี รายการวาไรตี้โชว์
 รายการทอล์คโชว์ รายการกีฬา อื่นๆ_____

6. ถ้าพูดถึงรายการสารคดีเชิงวัฒนธรรมความยาว 3-5 นาทีที่ท่านนึกถึงรายการใดบ้าง

1. _____ 2. _____ 3. _____

7. ท่านเคยชมรายการสารคดี *ภูมิปัญญาไทย* บ้างหรือไม่

- เคย ไม่เคย

ถ้าไม่เคยชมรายการ *ภูมิปัญญาไทย* กรุณาเขียนแบบสอบถาม ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ส่วนที่ 3

8. ท่านจำได้หรือไม่ว่ารายการ *ภูมิปัญญาไทย* ออกอากาศทางช่องใด วัน และเวลาใด

- จำได้ ช่อง _____ วัน _____ เวลา _____
 จำไม่ได้

9. ท่านชมรายการ *ภูมิปัญญาไทย* บ่อยเพียงใด

- ชมทุกวัน
 2 - 4 วัน ต่อสัปดาห์
 น้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์

10. ท่านคิดว่าเนื้อหาของรายการ *ภูมิปัญญาไทย* เป็นอย่างไร

- เหมาะสมดีแล้ว
 ควรปรับปรุง (โปรดระบุ)_____

11. ท่านคิดว่าน่าเสียดายและลีลาการบรรยายเนื้อหาของรายการ *ภูมิปัญญาไทย* เป็นอย่างไร

- เหมาะสมดีแล้ว
 ควรปรับปรุง (โปรดระบุ)_____

12. ท่านคิดว่าเสียงดนตรีประกอบเนื้อหาของรายการ *ภูมิปัญญาไทย* เป็นอย่างไร

เหมาะสมดีแล้ว

ควรปรับปรุง (โปรดระบุ) _____

13. ท่านคิดว่าภาพและเพลงไตเติ้ลประจำรายการ *ภูมิปัญญาไทย* เป็นอย่างไร

เหมาะสมดีแล้ว

ควรปรับปรุง (โปรดระบุ) _____

14. ท่านคิดว่ารูปแบบการนำเสนอของรายการ *ภูมิปัญญาไทย* เป็นอย่างไร

เหมาะสมดีแล้ว

ควรปรับปรุง (โปรดระบุ) _____

15. ท่านคิดว่าภาพและเสียงของรายการ *ภูมิปัญญาไทย* มีความสอดคล้องกันหรือไม่

เหมาะสมดีแล้ว

ควรปรับปรุง (โปรดระบุ) _____

16. ท่านคิดว่ารายการ *ภูมิปัญญาไทย* มีความยาวเหมาะสมหรือไม่

เหมาะสมดีแล้ว

ควรปรับปรุง (โปรดระบุ) _____

17. ท่านคิดว่าวันและเวลาออกอากาศของรายการ *ภูมิปัญญาไทย* เหมาะสมหรือไม่

เหมาะสมดีแล้ว

ควรปรับปรุง (โปรดระบุ) _____

18. โปรดระบุชื่อตอนของรายการ *ภูมิปัญญาไทย* ที่ท่านจำได้มา 3 ตอน

1. _____

2. _____

3. _____

19. หลังจากที่ท่านชมรายการ *ภูมิปัญญาไทย* แล้วท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1. ศิลปะวัฒนธรรมของไทยมีความสำคัญและมีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์	☐	☐
2. หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนควรรณรงค์ให้คนไทยอนุรักษ์วัฒนธรรมมากขึ้น	☐	☐
3. วัฒนธรรมของคนโบราณเป็นเรื่องเก่าคร่ำครึไม่ทันสมัย	☐	☐
4. ศิลปะวัฒนธรรมอันดีงามของไทยมีเอกลักษณ์ยากที่ชาติใดจะเสมอเหมือน	☐	☐
5. ท่านรู้สึกหงวแฮและอยากถ่ายทอดความอมตะของวัฒนธรรมไทยแก่ชนรุ่นหลัง	☐	☐
6. วัฒนธรรมเก่าๆไม่สามารถดำเนินควบคู่ไปกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้	☐	☐
7. สื่อโทรทัศน์สามารถทำให้ผู้ชมตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมไทยได้	☐	☐
8. รายการ <i>ภูมิปัญญาไทย</i> เป็นรายการที่ถ่ายทอดความชาญฉลาดของคนไทยสมัยก่อนได้อย่างดีเยี่ยม	☐	☐
9. เป็นโอกาสที่ดีของท่านที่รายการ <i>ภูมิปัญญาไทย</i> ได้นำความมหัศจรรย์ในฝีมือของคนไทยที่นับวันยิ่งหายากมาให้ท่านชม	☐	☐
10. วัฒนธรรมโบราณไม่สามารถบ่งบอกความเจริญก้าวหน้าของประเทศได้	☐	☐

20. ข้อเสนอแนะ

ขอขอบคุณที่กรุณาให้ความร่วมมือ